UOT: 332

Sabir Bədrəddin oğlu QULUZADƏ
i.f.d., dosent, Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti, dekan müavini
sa.quluzade066@gmail.com
10.30546/4.71.73001.2024.026

REGİONAL İQTİSADİYYATDA TEXNOLOJİ DƏYİŞİKLİKLƏRİN PRİORİTET İSTİQAMƏTLƏRİ

Xülasə

Tədqiqatın məqsədi texnoloji inkişafların transformativ təsir göstərə biləcəyi əsas sahələrin sistematik təhlili və müəyyənləşdirilməsidir. Prioritet sahələrə diqqət yetirərək, tədqiqat bölgədəki ən perspektivli texnoloji inkişaf sektorları haqqında strateji bir anlayış təklif etmək məqsədi daşıyır. Bu araşdırma, maraqlı tərəflərə məlumatlı qərarlar qəbul etmək üçün dəyərli məlumatlar verərək, regional kontekstə xas olan xüsusi texnoloji ehtiyaclar və imkanlar haqqında anlayışımızı dərinləşdirməyi hədəfləyir.

Tədqiqatın metodologiyası çoxşaxəli yanaşmanı nəzərdə tutur. Birincisi, regional iqtisadiyyatlarda mövcud texnoloji meyilləri başa düşmək üçün ədəbiyyatın geniş icmalını aparın. Regional iqtisadi göstəriciləri, texnoloji tətbiqetmə nisbətlərini və yenilik indekslərini təhlil etmək üçün məlumat toplama metodlarından istifadə edin. Mövcud texnoloji mənzərəni qiymətləndirmək və yüksək böyümə potensialına malik yeni sektorları müəyyən etmək üçün müqayisəli təhlil və ekspert qruplarından istifadə edin.

Tədqiqatın əhəmiyyəti strateji qərarlar qəbul etmək, İqtisadi İnkişaf siyasətlərini və təşəbbüslərini formalaşdırmaq potensialı ilə vurğulanır. Texnoloji inkişafların regional iqtisadiyyata necə təsir etdiyini və əmək bazarındakı meyilləri necə formalaşdırdığını anlamaq məlumatlı qərarlar qəbul etmək üçün çox vacibdir. Bu tədqiqat texnoloji dəyişikliklərə uyğunlaşmaq, işçi qüvvəsinin bacarıqlarını artırmaq və iqtisadi inkişafı təşviq etmək üçün effektiv siyasətlərin hazırlanmasına kömək edə bilər.

Tədqiqatın elmi yeniliyi texnoloji dəyişikliklərin əvvəllər araşdırılmamış və ya kifayət qədər öyrənilməmiş aspektlərinin öyrənilməsidir. Bu tədqiqatın məqsədi regional iqtisadiyyatda konkret prioritet istiqamətləri müəyyənləşdirmək, mövcud ədəbiyyat həcminə yeni bilik və anlayışlar gətirməkdir. Araşdırılmamış ərazilərə daha bənzərsiz bir perspektiv təklif edərək, tədqiqat texnologiyanın regional səviyyədə iqtisadi dinamikanı necə formalaşdırdığını və yenidən müəyyənləşdirdiyini başa düşməyimizi dərinləşdirməyi hədəfləyir.

Tədqiqatdan əldə olunan nəticələr transformativ təsir üçün əhəmiyyətli potensiala malik sektorların əsas aspektlərini müəyyənləşdirdi. Texnoloji mənzərəni təhlil edərək maraqlı tərəflər strateji investisiyaların və siyasi müdaxilələrin yeniliyə və iqtisadi böyüməyə təkan verə biləcəyi xüsusi sahələri müəyyən edə bilərlər. Bu tədqiqat qərar qəbul edənlər üçün dəyərli yol xəritəsi rolunu oynayır, onları regional iqtisadiyyat daxilində müəyyən prioritet texnoloji inkişaf istiqamətləri ilə resurs və təşəbbüsləri uyğunlaşdırmağa istiqamətləndirir.

Regional iqtisadiyyatda texnoloji dəyişikliklərin prioritet istiqamətləri araşdırılarkən müasir tələblərin nəzərə alınması və bununla bağlı fikirlərin irəli sürülməsi **tədqiqatın orijinallığını** təşkil edir.

Açar sözlər: texnoloji prioritetlər, regional iqtisadi transformasiya, strateji investisiyalar, iqtisadi İnkişaf, sektor prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsi.

Giriş

Ümumi kontekstdə regionun istehsal qüvvələrində texnoloji dəyişikliklər onun iqtisadiyyatında texnoloji strukturların uzunmüddətli perspektivdə müşahidə olunan ardıcıl dəyişikliklərinin təbii prosesini ifadə edir. İstehsal qüvvələrinin mürəkkəb xarakteristikası kimi S.Yu.Qlazyev və

D.S.Lvovun konseptual səviyyədə işlətdiyi “struktur” anlayışı Yu.V.Yakovetsin təqdim etdiyi “struktur” tərifi ilə üst-üstə düşür. Bu tərifə bir neçə element daxildir: ixtisas, təhsil və iş bacarıqları səviyyəsinə malik işçi qüvvəsi; toplanmış bilik kimi elm; geniş mənada istehsal texnologiyası (əmək vasitələri və obyektləri, texnologiya); istehsalda iştirak etdikləri həcmdə təbii ehtiyatlar; əməyin təşkili formaları; istehsal prosesində insanları bir araya gətirmə üsulları; və iqtisadi idarəetmə formaları.

Regional iqtisadiyyat açıq sistem olduğundan məhsuldar qüvvələrin ümumi inkişafı qanunlarına tabedir. Xalq təsərrüfatının səviyyəsindən fərqli olaraq, regionda məhsuldar qüvvələrin elementləri kifayət qədər təfərrüatlı şəkildə təqdim oluna və çoxkomponentli vektor kimi görünə bilər. Bu elementlərin hər biri regionda məhsuldar qüvvələrin inkişafında konkret faktora işarə edir və onu konkret texnoloji struktura aid etməyə imkan verir.

Regional xüsusiyyətlər aşağıdakı aspektlərdə ifadə olunur:

- Əməyin mövcudluğu səviyyəsində və onun ixtisaslarında regionlar arasında fərqlər, əmək ehtiyatlarının həm artıqlığı, həm də çatışmazlığı var;
- Elmi və texnoloji cəhətdən inkişaf etmiş regionlar kadrların ixtisaslaşdırılmış hazırlanması və yenidən hazırlanması, o cümlədən kütləvi peşələr üzrə, o cümlədən yüksək texnologiyalı sənayelər üçün işçilərin hazırlanması sisteminin təşkili üçün öz bazasına malikdir;
- Regionun informasiya mühiti müasir iqtisadiyyatda əsas rol oynayır, qərarların qəbulu proseslərinin tərkib hissəsinə çevrilir [1, s. 25-27].

Elmi fəaliyyət - elmi və texnoloji tərəqqinin indiki mərhələsində yeni sahələrin yaradılması və inkişafında mühüm rol oynayır. Elmi mənbələrin ərazilər arasında bölüşdürülməsi qeyri-bərabərdir və yalnız bəzi bölgələr yüksək texnoloji məhsulların istehsalı üçün elmi və istehsal prosesinin tam dövrünü təmin edə bilir. [5, s. 33] Görkəmli alimlərin yeni bölgələrə köçürülməsi ilə bağlı çətinliklərin aradan qaldırılmasında müxtəlif ölkələrin təcrübəsini nəzərə almaq vacibdir.

Xüsusi istehsal şəraiti olan bölgələr üçün kompleks texnologiyaların inkişafı əsas əhəmiyyət kəsb edir. Bu çevrilmənin sosial aspektlərini də nəzərə almaq vacibdir. Texnoloji yeniliklər istehsalın xarakterini tez bir zamanda dəyişdirir, tez-tez əməyin mühafizəsi problemlərini həll edir və müəyyən peşələrə ehtiyacı aradan qaldırır. [2, s. 13]

İlkin texnoloji yataqlar bölgədəki istehsalın və əməkdaşlığın yenidən qurulması yolu ilə texniki dəyişikliklərə məruz qalırsa, daha yüksək texnoloji yataqlar birbaşa elmi nəticələrin istifadəsindən asılıdır. Fundamental tədqiqatlar iqtisadiyyatda inqilabi dəyişikliklərə səbəb ola bilər. [6, s 49-52; 7, s. 6-8]

Bir texnoloji quruluşdan digərinə keçid strategiyasının hazırlanması “dar əlaqələri” - quruluşa uyğun olmayan və yeni istehsalın yaranmasına mane olan istehsal və infrastruktur elementlərini müəyyənləşdirmək üçün hərtərəfli təhlil tələb edir. Bölgənin texniki potensialının mexanizasiya səviyyəsi, avtomatlaşdırma dərəcəsi, texniki yeniləmə səviyyəsi və digərləri kimi müxtəlif xüsusiyyətlərini nəzərə almaq vacibdir. [4, s. 16-18]

Bir çox bölgə üçün ikinci texnoloji quruluşa aid əsas vəsaitlərin payı məhduddur və bu da daha yüksək texnoloji quruluşlara keçidi çətinləşdirir. İstehsalın təşkilati formaları ümumi strukturlara uyğun olsa da, bölgənin elmi və texnoloji inkişaf səviyyəsindən və iqtisadi ixtisaslaşmasından asılı olaraq dəyişə bilər. [8, s 5-7]

Ərazi idarəetməsinin əhəmiyyətli bir hissəsi bələdiyyə səviyyəsindəki problemlərin həllinə yönəlmişdi. Bu vəzifələrin maliyyələşdirilməsi əsasən ərazidə yerləşən müvafiq nazirliklər və müəssisələr vasitəsilə həyata keçirilmişdir. Ölkədəki müxtəlif dövrlərdə aparılan təcrübələr qısa müddətdə bölgədəki tam hüquqlu idarəetmə orqanlarının canlanmasına səbəb oldu, lakin daimi təşkilati strukturların qurulmasına səbəb olmadı [9, s. 321].

Uğursuzluqlar əsasən bəzi bölgələrdə elmi, texniki və sənaye potensialının üstünlük təşkil etdiyi Müdafiə Kompleksinin qapalı iqtisadiyyatının mahiyyəti ilə əlaqədardır. Müxtəlif səbəblərdən bu sahələrdə mərkəzləşdirilmiş elmi-texniki və iqtisadi siyasətə ehtiyac olduğundan səmərəli regional idarəetmə sisteminin yaradılması maneələrlə üzləşir.

Eyni zamanda, texnoloji strukturların ayrılmaz təbiəti bölgənin sosial-iqtisadi və elmi-texniki inkişafının qarşılıqlı əlaqəli bir prosesini əhatə edir. Bu yalnız müvafiq idarəetmə sistemi olduqda mümkündür. Bundan əlavə, mürəkkəb strukturların inkişafı istehsal və qeyri-istehsal infrastrukturunun səviyyəsinə əlavə tələblər qoyur ki, bu da yalnız səmərəli regional idarəetmə ilə təmin edilə bilər.

Artıq əhəmiyyətli sərmayələrin qoyulduğu bir şəraitdə, bölgənin texniki potensialı, hətta köhnəlmə və ya köməkçi və xidmət sahələri ilə kifayət qədər tarazlığın olmaması halında da tez bir zamanda yenidən istiqamətləndirilə bilməz. Bu, yalnız əlavə “bölgədaxili” stimul və motivasiya olduqda mümkündür.

Bölgədə inkişaf üçün stimulların yaranmasına kömək edən bir neçə səbəbi, ilk növbədə innovativ iqtisadiyyata aid edilə bilən məhsuldar qüvvələrin elementlərini vurğulamaq olar.

Motivasiya böhran vəziyyətləri və ya ərazinin iqtisadi inkişafındakı ziddiyyətlər nəticəsində yaranır. Əvvəla, buraya köhnəlmiş texniki bazadan istifadə etməklə həlli mümkün olmayan və yeni texnologiyaların inkişafı və tətbiqi tələb olunan bəzi bölgələrdə sosial və ekoloji problemlər daxildir.

İstehsalda ixtisas səviyyəsi və təcrübə daxil olmaqla əmək ehtiyatlarının hərəkətliliyi həm müsbət (yüksək ixtisaslı kadrların cəlb edilməsi), həm də mənfi (bu cür kadrların sızması) özünü göstərə bilər. Müvafiq stimullaşdırıcı siyasət mövcud olduqda, bölgədə yüksək texnoloji sahələrin inkişafını stimullaşdıran davamlı bir amil ola bilər.

Bölgədə yeni sənaye sahələrinin yaradılmasında kapital qoyuluşlarına qənaət etməyə kömək edən ənənəvi ərazi amilləri bölgədə inkişaf üçün stimul rolunu oynaya bilər.

- Bölgənin və digər ölkələrin inkişaf etmiş elmi-texniki mərkəzlərinə nəqliyyat və informasiya əlçatanlığını təmin edən dəmir yolları, limanlar, rabitə xətləri və ticarət və iş infrastrukturu da daxil olmaqla inkişaf etmiş infrastrukturla rahat şəkildə yerləşən inkişaf etmiş torpaq sahələrinin mövcudluğu. Bu sahələr yüksək texnoloji sahələrin inkişafında ixtisaslaşmış sənaye zonalarının yaradılması üçün istifadə edilə bilər.
- Bölgədə sonrakı emal ilə hasilatı biotexnologiyanın inkişafı, struktur materialların istehsalı, müəyyən xüsusiyyətlərə malik materiallar və s. üçün ilkin şərtlər yarada bilən unikal mineral və bioloji ehtiyatların olması.
- Bölgədəki və ayrı-ayrı yerlərdə ekoloji mühitin ümumi əlverişli vəziyyəti. Beləliklə, texnoloji inkişaf səviyyəsinin yüksəldilməsi prosesi inkişaf etmiş bölgələr və potensialı tükənmiş və iqtisadiyyatın əsaslı yenidən qurulmasını tələb edən köhnə bölgələr üçün özünəməxsus xüsusiyyətlərə malikdir.

Müdafiə kompleksi müəssisələrinin ərazidə yerləşməsi ölkənin milli maraqları və ehtiyacları ilə əhəmiyyətli dərəcədə müəyyən edilir və bölgə üçün əhəmiyyətli bir yük ola bilər. Bu, ixtisaslı kadrların rədd edilməsinə, enerji, torpaq və digər mənbələrdən istifadəyə, habelə ekoloji şəraitin pisləşməsinə səbəb olur. Bununla birlikdə, müəyyən iqtisadi şəraitdə müdafiə kompleksində cəmlənmiş yüksək texnoloji sahələrin əhəmiyyətli potensialı innovativ iqtisadiyyata keçid üçün əsas ola bilər.

Artıq qeyd edildiyi kimi, regional təşviqlər bölgələrin iqtisadiyyatına daha yüksək texnoloji yolların sürətlə yayılmasına kömək edir. Bununla birlikdə, bu prosesi ləngidən amillər də var və bunlar regional iqtisadiyyatın təbiəti ilə əlaqədardır. Regional mülkiyyət subyektlərinin və təsərrüfat subyektlərinin, ilk növbədə əhalinin həyatı və fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin təmin edilməsinə, habelə ekoloji mühitin normal vəziyyətinin qorunmasına yönəlmiş çoxsaylı maraqları şəraitində fəaliyyət göstərir.

Birincisi, keçmiş müttəfiq respublikaların suverenliyi ilə əlaqəli hüquqi və iqtisadi əsaslardakı qeyri-müəyyənlik, ayrı-ayrı bölgələrdə struktur işsizliyə səbəb olan sosial və milli qarşıdurmalara səbəb ola bilər. Buraya yalnız yerli əhalidən yeni texnoloji sistemlərdə işləmək üçün kadrların sürətli hazırlanması və yenidən hazırlanması çətinliyi səbəbindən milli struktur işsizlik daxildir. Digər bölgələrdən, xüsusən də yüksək texnoloji sənaye sahələri üçün əmək ehtiyatlarının təşkili

üçün əvvəllər istifadə olunan metod artıq məhduddur.

İkincisi, bəzi elm tələb edən sahələrin (biotexnologiya, neft-kimya, nüvə enerjisi və s.) inkişafı, ekoloji tədbirlərə əməl edilmədikdə, ətraf mühitin pisləşməsi qorxusu səbəbindən yerli hakimiyyət orqanları və əhali tərəfindən müxalifətə səbəb ola bilər.

Üçüncüsü, regional məsələlərin idarə edilməsi sistemindəki dəyişikliklər elmi və texniki siyasətin strateji aspektlərinə daha çox lokal təsir göstərə bilər. Komanda-İnzibati sistemdə Regional idarəetmə orqanları nadir hallarda istehsal ixtisaslaşması məsələlərinin həllində iştirak edirdilər, lakin yeni şəraitdə texnoloji inkişafa təsirin vacib iştirakçılarına çevrilirlər.

Dördüncüsü, resursların yenidən bölüşdürülməsi və ayrı-ayrı sahələrin hipertrafik inkişafı bölgənin müəyyən texnoloji quruluşa uyğunlaşdıraraq monospesifikasiyasına səbəb ola bilər. Bəzi müəssisələrdə kapital qoyuluşlarının olmaması, müxtəlif texnoloji səviyyələrin bir istehsal çərçivəsində bitişik olduğu texnoloji çoxsəviyyəli istehsalın çoxalmasına səbəb ola bilər.

Beşincisi, regional mənbələrdən səmərəli istifadəyə yönəlmiş sənaye qovşaqlarının və ərazi-istehsal komplekslərinin formalaşdırılması üçün kompleks ərazi proqramları əks nəticəyə gətirib çıxaran departament maraqlarının prioritetləri ilə üzləşə bilər.

Sənayenin texniki səviyyəsinin artması ilə paralel olaraq, müxtəlif ərazilərdə tikinti, nəqliyyat və enerjinin inkişafında, habelə ekoloji vəziyyətin pisləşməsində əhəmiyyətli disbalans müşahidə edilmişdir.

Milli iqtisadiyyatın texnoloji quruluşunun bərpasının keyfiyyətcə təhlili həyat dövrünün müxtəlif mərhələlərində olan bir neçə texnoloji sistemin elementlərinin mövcudluğunu göstərir. Bu fenomen ayrı-ayrı bölgələr üçün də xarakterikdir. Bu quruluşların komponentlərinin texniki səviyyəsindəki əhəmiyyətli fərqlər səbəbindən aralarındakı əlaqə süni xarakter daşıyır. Nəticədə, müxtəlif texnoloji quruluşlara aid sənayelərin fəaliyyəti öz reproduktiv bazasında avtonom şəkildə həyata keçirilir ki, bu da birləşdiriləcək sənayelərin texniki səviyyəsindəki fərqlərin səbəb olduğu əhəmiyyətli itkilərə səbəb olur.

Azərbaycan dövləti regionlarda innovasiya fəaliyyətini fəal şəkildə dəstəkləməli, təmin edən xüsusi iqtisadi mexanizm təqdim etməlidir:

✓ *Maliyyə dəstəyi:* regionlarda innovativ layihələr üçün maliyyə vəsaiti və qrantların verilməsi. Buraya yeniliyi təşviq etmək və inkişaf etdirmək üçün subsidiyalar, vergi güzəştləri və digər maliyyə vasitələri daxil ola bilər.

✓ *Təhsil təşəbbüsləri*: İnnovasiya və texnologiya sahəsində mütəxəssislərin hazırlanmasına yönəlmiş regional təhsil müəssisələrində təhsil proqramlarının və kurslarının inkişafı. Buraya sahibkarlıq bacarıqları və Layihə İdarəetmə təhsili də daxil ola bilər.

✓ *Elmi və tədqiqat mərkəzləri*: innovativ tədqiqatlar aparmaq üçün bölgələrdə elmi və tədqiqat mərkəzlərinin yaradılması və dəstəklənməsi. Bu mərkəzlər yerli müəssisə və alimlərin birgə fəaliyyəti üçün platforma rolunu oynaya bilər.

✓ *Texnoloji parklar və inkubatorlar:* startapların və innovativ şirkətlərin inkişafı üçün lazımi infrastruktur, məsləhət və resurslara çıxış əldə edə biləcəyi texnoloji parklar və inkubatorların yaradılması.

✓ *Özəl sektor tərəfdaşlığı:* innovativ layihələrin birgə həyata keçirilməsi üçün dövlət sektoru, akademik institutlar və özəl müəssisələr arasında tərəfdaşlığın qurulmasını təşviq etmək.

✓ *İnnovasiya infrastrukturuna dəstək:* yüksək sürətli internet, Laboratoriyalar, tədqiqat avadanlığı və digər mənbələr daxil olmaqla zəruri innovasiya infrastrukturunun təmin edilməsi.

✓ *İnnovasiya mədəniyyətinin artırılması:* yerli əhali arasında maarifləndirmə və innovasiya mədəniyyətinin təbliği üçün tədbirlər və kampaniyalar aparmaq.

✓ *Hüquqi dəstək*: biznesin qeydiyyatı prosedurlarının sadələşdirilməsi, əqli mülkiyyətin qorunması və innovasiyanı təşviq edən digər aspektlər daxil olmaqla innovasiya üçün əlverişli hüquqi mühitin yaradılması.

Bu tədbirlər regionlarda innovasiyaların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına və ölkədə davamlı iqtisadi artımın təşviqinə kömək edəcək.

ƏDƏBİYYAT

1. Азизов К.И. Эффективность производства: сущность, производства и рентабельность предприятий. – М. Мысль. 1997. С. 72.
2. Фигурнов Э.В. Планирование и анализ эффективности общественного производства. - М. Наука. 1991. С. 52.
3. Бём-БаверкОйген фон (2009). Избранные труды о ценности, проценте и капитале / Ойген фон Бём-Баверк; [предисл. И.А. Шумпетер; пер. с нем. Л.И. Форберта, А. Санина; пер. с англ. Н.В. Автономовой; пер. с лат. А.А. Россиуса]. – М.: Эксмо. – 912 с. – (Антология экономической мысли).
4. Глазьев С.Ю. (2013). Непростительные иллюзии // Эксперт № 50. С. 16 – 22.
5. Глазьев С.Ю. (2014). О внешних и внутренних угрозах экономической безопасности России в условиях американской агрессии. Научный доклад РАН. – Москва. – 64 с. URL: http://spkurdyumov.ru/uploads/2014/12/glaziev_o-vneshnix-i-vnutrennix-ugrozaxekonomicheskoj-bezopasnosti-rossii.pdf
6. Глазьев С.Ю. (2015). О неотложных мерах по укреплению экономической безопасности России и выводу российской экономики на траекторию опережающего развития. Доклад / С.Ю. Глазьев. М.: Институт экономических стратегий, Русский биографический институт. – 60 с.
7. Голенкова А.А., Шагбазян С.И; Степанова Н.Р. Будущее за умными городами // Строительство и архитектура// Современные тенденции развития науки и технологий - 2017. № 1. - с. 6-8.
8. Коэн А., Харкурт Дж. (2009). "Судьба дискуссии двух Кембриджей о теории капитала". // Вопросы экономики №8. С. 4 – 29.
9. Мизес Людвиг фон (1994). Социализм. Экономический и социологический анализ. – М.: "Catallaxy". – С. 416.

Сабир Бадраддин оглу Гулузаде
Кандидат экономических наук,
Азербайджанский Университет Туризма и Менеджмента, заместитель декана
sa.quluzade066@gmail.com

Приоритетные направления технологических изменений в региональной экономике

Резюме

Целью исследования является систематический анализ и выявление ключевых областей, в которых технологические разработки могут оказать преобразующее воздействие. С акцентом на приоритетные области исследование направлено на то, чтобы предложить стратегическое понимание наиболее перспективных секторов технологического развития в регионе. Это исследование направлено на углубление нашего понимания конкретных технологических потребностей и возможностей, характерных для регионального контекста, предоставляя заинтересованным сторонам ценную информацию для принятия обоснованных решений.

Методология исследования предполагает многогранный подход. Во-первых, проведите обширный обзор литературы, чтобы понять текущие технологические тенденции в региональных экономиках. Используйте методы сбора данных для анализа региональных экономических показателей, темпов внедрения технологий и индексов инноваций. Используйте сравнительный анализ, болотный анализ и экспертные группы для оценки существующего технологического ландшафта и выявления новых секторов с высоким потенциалом роста.

Важность исследования подчеркивается его потенциалом для принятия стратегических решений, формирования политики и инициатив в области экономического развития. Понимание того, как технологические достижения влияют на региональную экономику и как они формируют тенденции на рынке труда, имеет решающее значение для принятия обоснованных решений. Это исследование может помочь разработать эффективную политику для адаптации к технологическим изменениям, повышения квалификации рабочей силы и содействия экономическому развитию.

Научная новизна исследования заключается в изучении ранее неисследованных или недостаточно изученных аспектов технологических изменений. Целью данного исследования является выявление конкретных приоритетных направлений в региональной экономике, внедрение новых знаний и концепций в существующий объем литературы. Предлагая более уникальный взгляд на неизведанные территории, исследование направлено на углубление нашего понимания того, как технологии формируют и переопределяют экономическую динамику на региональном уровне.

Результаты исследования выявили ключевые аспекты секторов со значительным потенциалом преобразующего воздействия. Анализируя технологический ландшафт, заинтересованные стороны могут определить конкретные области, где стратегические инвестиции и политические вмешательства могут стимулировать инновации и экономический рост. Это исследование служит ценной дорожной картой для лиц, принимающих решения, направляя их при согласовании ресурсов и инициатив с определенными приоритетными направлениями технологического развития в рамках региональной экономики.

Оригинальность исследования заключается в том, что при рассмотрении приоритетных направлений технологических изменений в региональной экономике учитываются современные требования и выдвигаются идеи по этому поводу.

Ключевые слова: технологические приоритеты, региональная экономическая трансформация, стратегические инвестиции, экономическое развитие, определение отраслевых приоритетов.

Sabir Badraddin oglu Guluzade
PhD in economics, Azerbaijan Tourism and Management University, deputy dean
sa.quluzade066@gmail.com

Priority directions of technological changes in the Regional economy

Summary

The purpose of the study is the systematic analysis and identification of key areas in which technological developments can have transformative effects. With a focus on priority areas, the study aims to offer a strategic understanding of the most promising technological development sectors in the region. This study aims to deepen our understanding of specific technological needs and opportunities specific to the regional context, providing stakeholders with valuable information to make informed decisions.

The methodeology of the study implies a multifaceted approach. First, conduct an extensive review of the literature to understand current technological trends in regional economies. Use data collection methods to analyze Regional economic indicators, technological implementation rates and innovation indices. Use comparative analysis, swamp analysis, and expert groups to assess the existing technological landscape and identify new sectors with high growth potential.

The importance of the study is emphasized by its potential for making strategic decisions, forming economic development policies and initiatives. Understanding how technological advances affect the regional economy and how they shape trends in the labor market is crucial for

making informed decisions. This research can help develop effective policies to adapt to technological changes, improve workforce skills and promote economic development.

The scientific novelty of the study is the study of previously unexplored or insufficiently studied aspects of technological changes. The purpose of this study is to identify specific priority directions in the regional economy, to introduce new knowledge and concepts into the existing volume of literature. By offering a more unique perspective on unexplored territories, the study aims to deepen our understanding of how technology shapes and redefines economic dynamics at the regional level.

The results from the study identified key aspects of sectors with significant potential for transformative impact. By analyzing the technological landscape, stakeholders can identify specific areas where strategic investment and political interventions can stimulate innovation and economic growth. This study serves as a valuable roadmap for decision-makers, guiding them in aligning resources and initiatives with certain priority technological development directions within the regional economy.

The originality of the study lies in the fact that when examining the priority directions of technological changes in the regional economy, modern requirements are taken into account and ideas about this are put forward.

Key words: technological priorities, regional economic transformation, strategic investments, economic development, determination of sectorial priorities.